

ROVANIEMI

mahdollistamassa edullista harrastamista

Kansallinen liikuntafoorumi 2023

Pekka Hämäläinen
liikuntajohtaja

**Eli: mitä kunnat tekevät
liikkumisen, liikunnan ja urheilun
mahdollistamiseksi**

**ja harrastamisen kustannusten
pienentämiseksi**

Kunnan tehtävät

Liikuntalain (390/2015) mukaan kunnan tehtävänä on luoda yleiset edellytykset liikunnalle paikallistasolla.

Kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle:

- 1) järjestämällä *liikuntapalveluja* sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen;
- 2) *tukemalla kansalaistoimintaa* mukaan lukien seuratoiminta; sekä
- 3) rakentamalla ja ylläpitämällä *liikuntapaikkoja*.

Eduskunnan hallintovaliokunnan (HaVM 10/2013 vp) mukaan **kunnilla on harkintavalta päättää**, missä laajuudessa ja millä tavoin palveluja järjestetään.

Kunnan tehtävät

Kuntalain (410/2015) mukaan

“Kunta edistää asukkaidensa **hyvinvointia**
ja alueensa **elinvoimaa**

sekä

järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti
ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.”

LIKKUMINEN
LIKUNTA
URHEILU

	ARKI-LIKKUMINEN	HYVINVOINTI-LIIKUNTA	KILPA-URHEILU	HUIPPU-URHEILU	(PENKKI-URHEILU)
KUVAUS	Työliikunta, työmatkaliikunta, kotityöt, erästys	Terveysliikunta, kuntoliikunta, harrasteliikunta, kokemusliikunta, soveltava liikunta	Kilpaurheilu, kilpakuntoilu, kuntourheilu	Kansainväliseen tai taloudelliseen menestykseen tähtäävää tai kansallisesti merkittävää kilpaurheilua	Kilpa- ja huippu-urheilun seuraaminen
ILMEINEN MOTIVAATIO	Toiminnan hyödyt (aika, raha, aikaansaannos, saalis...)	Hyvinvoinnin edistäminen: fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi	Kilpaileminen, voittaminen, saavutukset, normatiivinen vertailu	Suorituskyvyn maksimointi, ammatin tai elinkeinon harjoittaminen	Viihde, ajanviete
ESIMERKKEJÄ	Työmatkapyöräily, lumityöt, puutarhatyöt	Kävely, hölkkä, hiihto, kuntosaliharjoittelu; höntsäliikunta; laskettelu; leikki	Piirikunnalliset kisat, aluesarjat, alemman tason valtakunnalliset sarjat, puulaakisarjat	Arvokisat (SM, EM, MM, MC, OK), mestaruussarjat, maaottelut	Urheilukatsomot, TV

LIKKUMINEN
LIKUNTA
URHEILU

	ARKI-LIKKUMINEN	HYVINVOINTI-LIIKUNTA	KILPA-URHEILU	HUIPPU-URHEILU	PENKKI-URHEILU
KUNTALAISET KOHDERYHMÄNÄ: ROVANIEMI	Kaikki kuntalaiset (64 000)	Noin puolet harrastaa hyvinvointiliikuntaa (30 000) - noin 10 % saavuttaa terveysliikunnan suositukset kokonaisuudessaan	Muutama tuhat kuntalaista, etupäässä lapsia ja nuoria (5 500)	Muutamia kymmeniä (50)	Muutama tuhat kuntalaista (5 000)
KUNNAN TEHTÄVÄNÄ (LIKUNTALAKI)	kyllä	kyllä	kyllä	ei	ei
LIKUNTAPALVELUJEN KUMPPANIT	Kaavoitus, maankäyttö; yhdyskuntatekniikka, varhaiskasvatus, koulutus, perusturva	Yhdistykset, liikunta-alan yritykset; varhaiskasvatus, koulutus; perusturva; nuorisopalvelut; kansalaisopisto	Yhdistykset, liikunta-alan yritykset	Yhdistykset, liikunta-alan yritykset; elinvoimapaalvelut	Yhdistykset, liikunta-alan yritykset; elinvoimapaalvelut

1. Kaupunki rakentaa ja ylläpitää liikkumis- ja liikuntapaikkoja

Rovaniemen kaupungin omistuksessa noin 300 liikuntapaikkaa

Liikuntapalvelujen investointimäärärahat keskimäärin 0,5 M€/v

Liikuntapalvelujen ylläpidon määrärahat keskimäärin 5,5 M€/v
(sisältäen myös vuokrat); 80 % käyttötalousmenoista

2. Kaupungissa on runsaasti maksuttomia liikkumis- ja liikuntapaikkoja

280 km kevyen liikenteen väyliä, 9 ulkoilualuetta, 15 luontopolkua, 6 esteetöntä reittiä, 12 kesäretkeilyreittiä, 15 pyöräilyreittiä, 750 km hiihtolatuja, 53 luistelualuetta, 20 km mtb-/talvipyöräilyreittiä, 84 laavua, 2 kiintorastirataa, 29 uimarantaa, 114 leikkikenttää, 7 lähiliikuntapaikkaa, 9 frisbeegolfrataa, 9 beachvolleykenttää, skeittiparkki, yli 400 km moottorikelkkareittejä ja -uria, 1055 järveä....

3. Kaupunki myöntää maksuttomia vuoroja omistamiinsa liikuntapaikkoihin

Alle 18-vuotiaiden harjoitusvuorot rovaniemeläisille liikuntayhdistyksille

Rovaniemeläisten erityisliikuntayhdistysten harjoitusvuorot

Varaamattomina aikoina urheilukentät vapaasti kuntalaisten käytettävissä

4. Kaupunki subventoi maksullisten liikuntapaikkojen käyttöä

Erilaisilla maksutuotoilla (pääsy-, vuoro- ja tapahtumamaksuilla) katetaan uimahallin käyttökustannuksista noin 40 %, sisäliikuntapaikkojen kustannuksista noin 10 % ja ulkoliikuntapaikkojen kustannuksista noin 6 %.

Uimahallin hinnastossa alennetut hinnat kaikille muille paitsi työssäkäyville aikuisille...

Erityisuimakortti on käytössä uimahallilla.

5. Kaupunki tukee kansalaistoimintaa

Liikuntapalvelut jakaa erilaisina avustuksina yhteisöille vuosittain noin 400 000 €:

liikuntatoiminta-avustukset 180 000 €,
liikuntapaikkojen kunnossapitoavustukset 25 000 €,
harjoitusvuorotuet 160 000 €, muut avustukset

Vuonna 2023 kunnossapitoavustuksia myönnettiin 40 hakijalle. Kunnossapitoavustusten turvin ylläpidetään mm. noin 550 km hiihtolatuja. Liikuntatoiminta-avustuksia myönnettiin 52 urheiluseuralle ja 12 erityisliikuntayhdistykselle. Harjoitusvuorotukia myönnettiin 19 yhdistykselle.

5. Kaupunki tukee kansalaistoimintaa/2

Uusimpana tukimuotona on otettu käyttöön urheiluseurojen ja erityisliikuntayhdistysten investointituki helpottamaan liikuntaa järjestävien yhdistysten tila- ja välinehankintoja.

KOy Lappi Areenan kanssa (jäähallitoiminta) on solmittu yhteistyösopimus, jonka arvo tarkistetaan vuosittain.

6. Kaupunki järjestää edullista ohjattua ryhmäliikuntaa

Keskimäärin 150 ohjattua liikuntaryhmää / viikko.
Esim. ikäihmisten maksullisen ohjatun ryhmäliikunnan hinta on
keskimäärin 2 € / krt

Lisäksi Harrastamisen Suomen malli -toiminnassa noin 50
maksutonta liikuntakerhoa
Maksuttomat Huppari-kerhot 2 krt/vko

7. Kaupunki tukee vähävaraisten kuntalaisten harrastustoimintaa

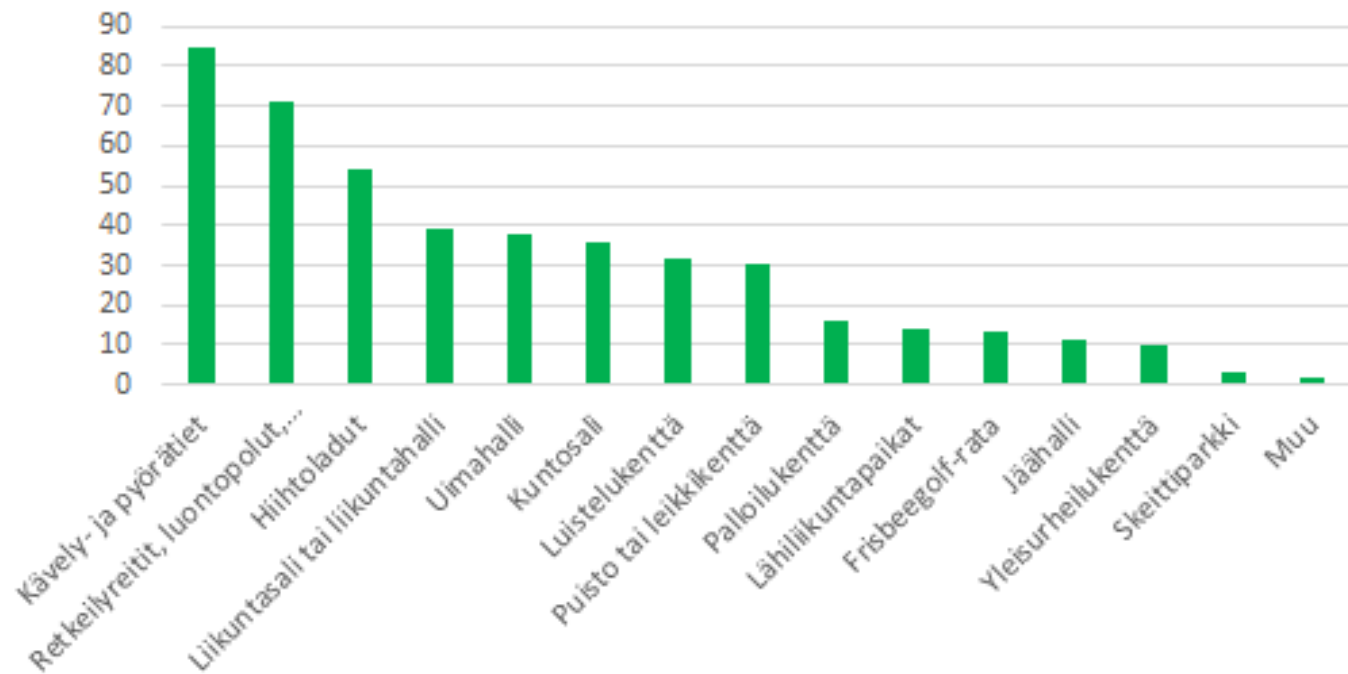
Kaikukortti on tarkoitettu tiukassa taloudellisessa tilanteessa oleville henkilöille ja perheille (ml. sotaa paenneet ukrainalaiset), jotka ovat asiakkaana sosiaali- ja terveystaloudellisuissa tai muussa Kaikukorttia jakavassa yksikössä ja yhteisössä.

Kaikukortilla pääsee maksutta uimahalliin ja kahden kuntosalin kuntosalin aikuisliikunnan, senioriliikunnan ja omatoimimisille vuoroille.

Liikuntapaikkatarpeet

Arkiliikkuminen:	kevyen liikenteen väylien määrä ja laatu
Hyvinvointiliikunta:	ulkoliikuntapaikat (reitit, lähiliikunta)
Kilpaurheilu (nuoriso):	sisäliikuntapaikat
Huippu-urheilu/ Penkkiurheilu:	lajien/liittojen erityisvaatimukset, katsomot, kioskit jne.
Liikuntamatkailu:	esim. matkailukohteita palvelevat reitit

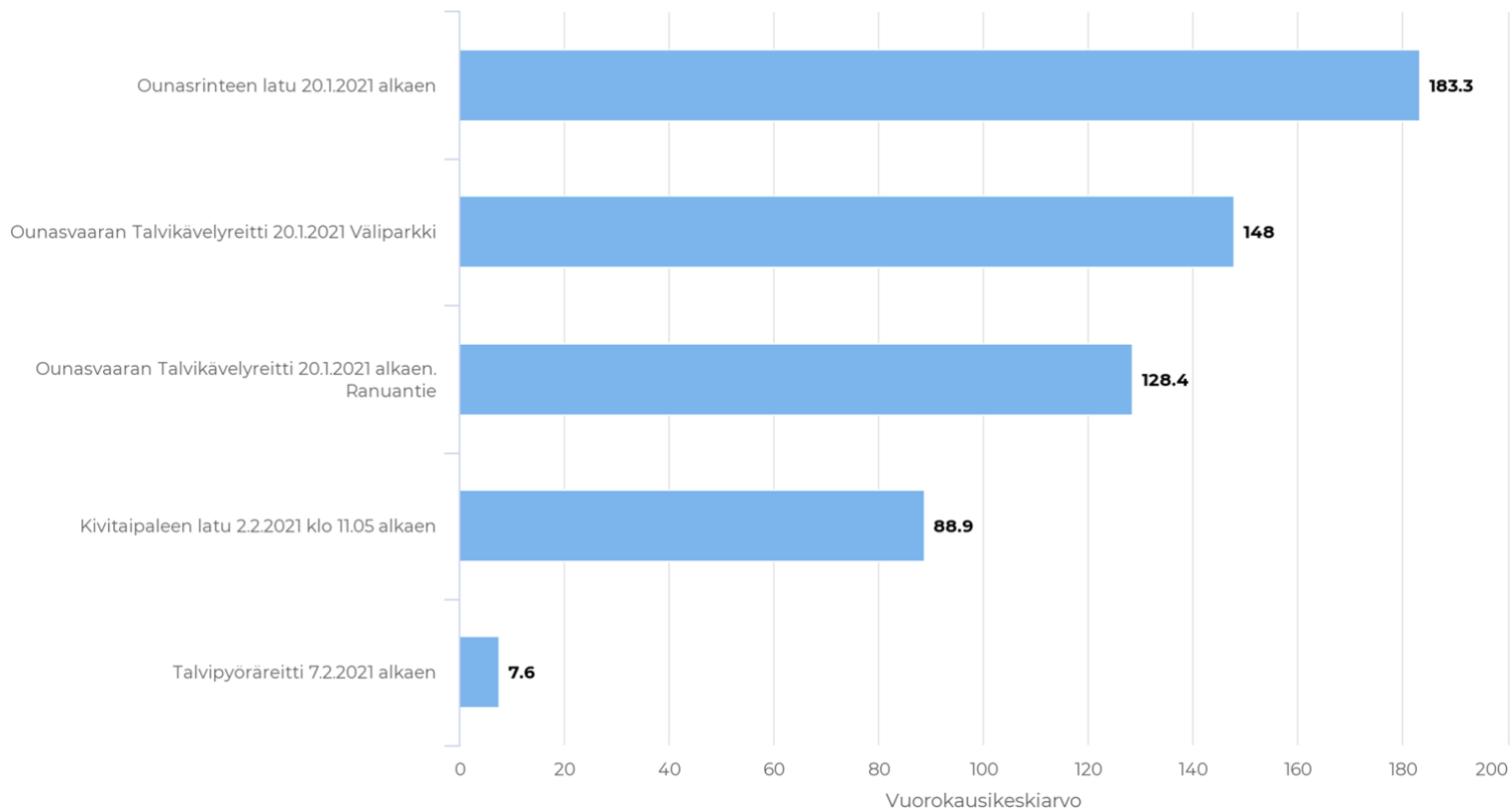
Mitä liikuntapaikkoja olet käyttänyt viimeisen kuuden kuukauden aikana (%)?

Kävijälaskurit

Avainlukujen yhteenveto

8. helmikuuta 2021 → 14. helmikuuta 2021

Liikunnan harrastaminen ei välttämättä ole kallista.

Kilpaurheilun harrastaminen on yleensä kallista.

Liikunnan harrastamisen olosuhteiden rakentaminen ja ylläpitäminen ei välttämättä ole kallista.

Kilpa- ja erityisesti huippu-urheilun olosuhteiden rakentaminen ja ylläpitäminen on yleensä kallista.

**Kunnat joutuvat entistä tarkemmin
pohtimaan, mihin on varaa:**

**mikä tuottaa hyvinvointihyötyjä
kuntalaisille
ja/tai
elinvoimavaikutuksia alueelle.**

KIITOS!

pekka.o.hamalainen@rovaniemi.fi

0400 292 073

ROVANIEMI